



UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „ŠILALĖS VANDENYS“

INFORMACIJA, KOKIŲ VEIKSMŲ REIKIA IMTIS, KAI PAAIŠKĖJA, KAD GERIAMĄJĮ VANDENĮ GALIMAI NESAUGU NAUODTI

Geriamojo vandens sauga yra labai svarbi žmonių sveikatai, todėl bet kokie įtarimai dėl galimo vandens užterštumo turi būti vertinami rimtai. Jeigu vandens tiekėjas, visuomenės sveikatos specialistai arba kiti atsakingi asmenys pateikia informaciją, kad vanduo galimai nesaugus, būtina laikytis žemiau pateiktų rekomendacijų.

Kokiais atvejais vanduo laikomas galimai nesaugiu?

Vanduo gali būti pripažintas galimai nesaugiu, jei:

- nustatyta mikrobiologinė tarša (pvz., *E. coli*, žarnyno enterokokai, kiti patogenai),
- aptikti cheminiai teršalai viršijantys normas (pvz., nitratai, sunkieji metalai, pesticidai),
- vandentiekio tinkle įvyko avarija ar slėgio kritimas, dėl kurio į sistemą galėjo patekti nešvarumų,
- vyksta tinklų plovimas, remonto darbai ar atsiranda drumstumas, kvapas, neįprasta spalva,
- **gautas oficialus pranešimas dėl galimo pavojingumo.**

Ko nedaryti gavus informaciją apie mikrobiologinę taršą?

Jeigu vanduo įtariamas esant nesaugus:

- Negerkite vandens tiesiai iš čiaupo.
- Negaminkite maisto ir negaminkite gėrimų naudojant nevirintą vandenį.
- Neplaukite vaisių, daržovių ar indų su nevirintu vandeniu.
- Nenaudokite vandens kūdikių maistui, buteliukams ar žindukams plauti.
- Neduokite gyvūnams nevirinto vandens.

Kaip saugiai naudoti vandenį?

Virintas vanduo

Jeigu pranešime nurodoma, kad vandenį galima vartoti tik virintą:

- Virkite vandenį **mažiausiai 1 minutę** nuo užvirimo momento.
- Leiskite jam natūraliai atvėsti.
- Laikykite švarioje, uždaroje talpoje.

Fasuotas vanduo

Visais atvejais galima naudoti:

- parduotuvėse įsigytą fasuotą vandenį,
- vandenį iš tiekėjo nurodytų saugaus vandens punktų (jei tokie atidaromi).

Asmens higiena ir buitis

Rankų plovimas

Rankas galima prausti su muilu ir vandeniu, tačiau jas būtina nusausti ir, jei įmanoma, papildomai dezinfekuoti. Esant rimtai mikrobinei taršai, rekomenduojama rankas plauti tik virintu ar fasuotu vandeniu.

Burnos higiena

Dantų valymui naudokite tik:

- virintą,
- ar fasuotą vandenį.

Maisto ruošimas

- Neplaukite maisto produktų nevirintu vandeniu.
- Neužšaldykite naujo ledo iš nesaugaus vandens ir neišmeskite senąjį.

Vandens naudojimas gyvūnams

Nors kai kurie gyvūnai yra atsparesni, jie taip pat gali užsikrėsti nuo užteršto vandens. Visuomet:

- duokite fasuoto arba virinto vandens,
- išmeskite atsargas, ruoštas naudojant galimai nesaugų vandenį.

Kaip elgtis po avarijos ar kai vanduo vėl tampa saugus?

Kai gaunate oficialų patvirtinimą, kad vanduo vėl saugus:

1. Praleiskite vandenį per visus čiaupus 3–5 minutes, kad išsivalytų vidaus tinklai.
2. Išvalykite arba pakeiskite filtrus (ąsočių, kranų, buitinių aparatų).
3. Išmeskite seną ledą iš šaldiklių ir pasigaminkite naujo.
4. Išplaukite indus, kurie galėjo liestis su nesaugiu vandeniu.
5. Jei naudojate vandens šildytuvą (boilerį), rekomenduojama praleisti karštą vandenį tam tikrą laiką pagal technines rekomendacijas.

Kodėl svarbu laikytis rekomendacijų?

Užterštas vanduo gali sukelti:

- virškinimo sutrikimus,
- infekcines ligas,
- apsinuodijimus cheminėmis medžiagomis,
- padidintą riziką kūdikiams ir jautrioms grupėms.

Laikydami nurodymų, sumažinate sveikatos riziką ir prisidedate prie greitesnės situacijos suvaldymo.

Sekite oficialią informaciją

Svarbu vadovautis tik patikimu šaltiniu – vandens tiekėjo, visuomenės sveikatos centro ir savivaldybės pranešimais.

Informacija gali būti atnaujinama priklausomai nuo naujų tyrimų rezultatų, todėl rekomenduojama reguliariai tikrinti:

- oficialią įmonės svetainę,
- SMS / el. pašto pranešimus (jei tokie siunčiami),
- socialinių tinklų paskyras,
- savivaldybės ar NVSC skelbiamą informaciją.